

**ҒЫЛЫМ МЕН ТЕХНИКАНЫҢ ДАМУЫ:
ЖАҢА ИДЕЯЛАР МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАР
РАЗВИТИЕ НАУКИ И ТЕХНИКИ:
НОВЫЕ ИДЕИ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

ционально-общечивилизационный, где речь идет о возрождении национальной культуры с учетом современных духовных реальностей, требований общечеловеческой цивилизации.

Хочется отметить, что духовные ценности служат прочной основой укрепления морали и нравственности, мира и согласия на земле Казахстана. Будущее суверенного Казахстана в XXI веке в руках его народов, которые строят свою государственность, которая является новым этапом в развитии казахстанской цивилизации, опираясь на принципы общечеловеческих ценностей, межнационального согласия и казахстанского патриотизма.

Список использованных источников

1. М. Орынбеков «Мировоззрение древних казахов» / А., 1996
2. Елбасы Республики Казахстан Н.А. Назарбаева «Казахстанский путь», 2006
3. И. Сулейменов «Лекции по философии. Краткий исторический и систематический курс по мировой и казахской философии» / А., 1999
4. З.С. Айдарбеков «Казахстанская молодежь: ценности, приоритеты, стратегии самоопределения» / А., 2008
5. «Новейший словарь иностранных слов и выражений» / М., 2005
6. Ш.М. Тойганбекова, П.М. Махашова «Актуальные проблемы формирования казахстанского патриотизма и эколого-правового воспитания среди студенческой молодежи»
7. Г.К. Кульжанова «Патриотическое воспитание Казахской молодежи: проблемы и перспективы» / А., 2012
8. <http://articlekz.com/article/10988>

УДК 004

ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНЫҢ ПАРАҚШАСЫН ҚҰРУДАҒЫ ЖОЛ СІЛТЕУШІ

*Досымбекова А.Қ., 2 курс, ақпараттық жүйелер, ҚазЭҚХСУ, Нұр-Сұлтан қаласы
Кантуреева М.А., PhD докторы, ҚазЭҚХСУ, Нұр-Сұлтан қаласы*

Сіз өзіңіздің веб-сайтыңыздағы жұмыс статистикасы арқылы студенттерді жұмысқа орналасу перспективаларын көрсетуге болады. Бұл статистика сіздің оқу орныңыздың студенттерді кәсіби қызметке қалай дайындайтындығы туралы үлкен көріністі жасау үшін өте маңызды. Алайда, бұл әдіс сандармен шектелмейді. Осы статистикаға бет қосу түлектердің жетістіктерін неғұрлым мағыналы түрде көрсетуге көмектеседі.

Бакалавриат және магистратура бағдарламаларына түсуге мүдделі студенттер университет жайлы ақпаратты іздеуге көмектесу үшін ғаламторға сүйенуге мүдделі. Студенттер сіздің оқу орныңызды қарастырған кезде, олар сіздің веб-сайтыңыз туралы ақпарат іздейді. Ең дұрысы, олар тапқан ақпарат сіздің университетіңізге ең жақсы нұсқалардың бірі болуға көмектесуі керек. Сіз өзіңіздің веб-сайтыңыздың ақпаратқа толы екенін сезінуіңіз мүмкін, бірақ сізде төмендегі үш тақырыпқа арналған беттер бар ма?

- Оқытушылардың жетістіктері;
- Студенттік өмір;
- Түлектер профилдері;

Біз осы үш параққа назар аударғымыз келгені, олар университеттің ең жақсы веб-сайттары үшін неге маңызды ингредиенттер бола алатындығын түсіндіргіміз келеді. Егер сіз болашақ студенттерді таңдандырғыңыз келсе, бұл беттер сіздің веб-қатысуыңыздың маңызды

**ҒЫЛЫМ МЕН ТЕХНИКАНЫҢ ДАМУЫ:
ЖАҢА ИДЕЯЛАР МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАР
РАЗВИТИЕ НАУКИ И ТЕХНИКИ:
НОВЫЕ ИДЕИ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

бөлігі болуы керек. Бұл мақалада бұл беттер жоғары білім беру веб-сайттарының ең жақсы тәжірибелері аясында қарастырылады, сондықтан сіз студенттерге қажетті ақпаратты беретін және оларды сіздің мектеп қоғамдастығының бөлігі болуға мүмкіндік беретін веб-сайтқа ие бола аласыз.

1. Оқытушылардың жетістіктері.

Студенттер қайда өтініш беру керектігін және сайып келгенде қайда оқу керектігін анықтауда бірқатар факторларды ескереді. Колледж студенттерінің сауалнамасы колледждің академиялық сападағы беделі көптеген студенттер үшін колледж таңдауда басты мәселе екенін көрсетті. Шын мәнінде, өздерін жеке оқу орындарына арнаған студенттер үшін бұл фактор басқаларға қарағанда, жиі оларды таңдаудың негізгі себебі болды.

Университеттің академиялық беделін анықтайтын маңызды фактордың оқытушыларының қаншалықты әсерлі екендігі. Дегенмен, көптеген оқу орындары өздерінің веб-сайтындағы оқытушыларға ерекше назар аудармайды. Оқытушылар көмегімен веб-сайтыңызға құндылық қосудың бірнеше жолы бар. Егер сіздің оқу орныңызбен байланысты ерекше танымал оқытушылар болса, сіз олардың профильдері мен жетістіктеріне арналған барлық беттерді алғыңыз келуі мүмкін. Әсіресе профессорлармен тығыз жұмыс істеуге бейім магистранттар үшін сәтті факультет нағыз ұтыс ойыны бола алады. Әрине, әр университетте ұлттық немесе халықаралық деңгейде танымал авторлар, зерттеушілер немесе белсенділер бола бермейді. Алайда, сіздің факультетіңізде оқу өмірбаянында әсерлі жетістіктер болады олардың академиялық беделі туралы, демек сіздің оқу орныңыздың беделі туралы айтатын жетістіктер. Мұғалімдердің ең әсерлі жетістіктерін бір паракқа біріктіру – ықтимал талапкерлерді таңдандыратын тамаша стратегия.

Мұнда бірнеше жетістіктер мысалдары келтірілген. Маңызды зерттеулер: әсіресе ғылыми-зерттеу университеттерінде оқытушылар жүргізген немесе аяқтаған қызықты жаңа зерттеулермен бөлісу өте маңызды. Бұған ғылыми жобаларға немесе жарияланған зерттеулерге гранттар кіруі мүмкін. Ғылыми журналдарда жарияланған кітаптар немесе мақалалар түрінде ұсынылуы мүмкін. Керемет презентациялар: презентациялар-бұл шабыт пен сараптамалық идеяларды басқалармен бөлісудің тағы бір маңызды құралы. Егер мұғалім кеңінен қатысқан, конференцияда ұсынылған немесе негізгі баяндамашы болған баяндама жасаса, оны факультеттің жетістіктері бетінде жасауға лайықты. Жұлделер мен марапаттар: жұлделер мен марапаттар әрқашан Сіздің факультетіңіздің жетістіктері бетінде басымдыққа ие болуы керек. Өзіңіздің оқу орныңызда "жыл факультеті" сыйлығы сияқты марапаттар туралы ғана ойламаңыз. Оның орнына, басқа органдардың тану қабілеті бар-жоғын біліңіз. Бұл Нобель сыйлығы, Пулитцер сыйлығы немесе кез-келген басқа әсерлі жетістік болуы мүмкін.

Кәсіби тағайындаулар: кәсіби тағайындаулар мұғалімдердің кәсіби беделі туралы да айта алады. Егер олар кәсіби комитетте орын алса, академиялық журналдың редакциялық Кеңесіне кірсе немесе кәсіби қауымдастықта қандай да бір лауазымға ие болса, бұл туралы айту өте маңызды. Оқытудағы ұзақ өмір: әр жетістік сыйлыққа, презентацияға немесе басқа бір реттік жетістікке байланысты емес. Сондай-ақ, профессорлар сіздің оқу орныңызда қанша уақыт жұмыс істейтінін көрсете аласыз. Мүмкін сізде ондаған жылдар бойы белгілі бір факультетте сабақ берген және зерттеген оқытушы бар шығар.

2. Студенттік өмір парағы.

Колледж тәжірибесі тек академиялық тәжірибе ғана емес. Сабаққа қатысу мен оқу немесе тапсырмалармен жұмыс жасау арасында студенттер әсіресе жатақханада тұратындар – студенттік өмірдің әртүрлі аспектілеріне қатысады. Студенттік өмірге университеттегі клубтар мен іс-шаралардан бастап, айналадағы ыңғайлылыққа дейінгі барлық нәрсе кіреді. Көп-

**ҒЫЛЫМ МЕН ТЕХНИКАНЫҢ ДАМУЫ:
ЖАҢА ИДЕЯЛАР МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАР
РАЗВИТИЕ НАУКИ И ТЕХНИКИ:
НОВЫЕ ИДЕИ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

теген студенттер үшін колледж үйден алғашқы кетуді білдіреді, сондықтан студенттер жаңа қалада олардың өмірі қандай болатынын білгісі келетіні таңқаларлық емес.

Кейбір студенттер үшін студенттік өмір тек колледждің бонустық аспектісі ғана емес, бұл шешуші фактор. Неліктен олар университетке түсуге шешім қабылдады деген сұраққа он алты мүмкін жауаптардың бір сауалнамасында студенттердің 22%-ы өздерінің ең жақсы үш жауабына университеттік өмір тәжірибесі мен жақсы уақытты енгізді. Университетке барудың тағы бір танымал себебі студенттердің үлкен еркіндік пен тәуелсіздікке ие болуы екен. Үйден көшу кейбіреулер үшін біршама қорқынышты болуы мүмкін, бірақ бұл да қызықты перспектива екенін көрсетілуі керек.

Егер студенттер ЖОО және одан тыс жерлерде көңілді және қызықты өмір сүруді асыға күтсе, олар сіздің оқу орныңызда қандай студенттік өмірді күтуге болатындығын білгісі келеді. Бұл тіпті қай университетте оқуды жоспарлайтынын анықтайтын фактор болуы мүмкін. Сонымен, сіздің оқу орныңызды академиялық тұрғыдан ерекше ететін нәрсеге назар аударумен қатар, сіз өзіңіздің студенттік өміріңіздің бірегейлігіне назар аударуыңыз керек. Бұл сіздің мекемеңізді басқа бәсекелестерден әртараптандыру мүмкіндігі.

Сонымен, интернеттегі студенттік өмірді болашақ студенттерді қызықтыратын және сіздің мектебіңізді олардың қысқа тізіміне орналастыратындай етіп қалай жарықтандыруға болады? Студенттік өмірге арналған веб-бетті құруды ұсынамыз. Сіз студенттік өмір мәзірін қосқыңыз келуі мүмкін, сондықтан келушілер көбірек білу үшін студенттік өмірдің қызықты жақтарын баса алады. Қандай ақпаратты қоссаңыз да, суреттер мен бейнелерді көрнекі ету үшін пайдаланыңыз, әсіресе студенттік өмірдің басты бетінде назар аудару және сипаттамаңызға көбірек түс пен өмір беру үшін. Бұл суреттер мен бейнелер сіздің басты бетіңізде студенттік өмірді көрсетуге көмектеседі.

Студенттік өмір бетіне қосқыңыз келетін студенттік өмірдің кейбір аспектілері: тұрғын үй нұсқалары; тұрғын үй, ең алдымен, өз бетінше өмір сүруге алаңдайтын және толқып тұрған орта мектеп оқушыларының санасында болуы мүмкін. Тұрғын үйлер мен басқа да тұрғын үй нұсқаларын көрсету үшін көптеген көрнекі құралдарды қолданыңыз. Сонымен қатар, міндетті түрде төмендегілер болуы шарт: бірінші курс студенттерінің жатақханаларына виртуалды экскурсияны қосу; жоғары курс студенттерінің жатақханаларын көрсету; жатақханадан тыс тұрғын үй нұсқаларын атап өту; жатақханаларда ыңғайлылықты насихаттау; клубтар мен ұйымдар.

Студенттер көбінесе университеттегі клубтар мен басқа қауымдастықтарға пікірлес адамдарды табу және достар табу үшін жүгінеді. Осы клубтар мен сыныптан тыс жұмыстар туралы сөйлесу студенттерге жақсы үйлесетінін көрсетудің тамаша тәсілі. Клубтар мен ұйымдарды жарықтандырған кезде, міндетті түрде: күндізгі оқу бағдарламалары сияқты сыныптан тыс жұмыстарды атап өтіңіз; барлық студенттік клубтардың тізімі; студенттердің рухани өміріне назар аударыңыз, ол қызметтер немесе студенттік топтар болсын; студенттерге ыңғайлылығы.

Әсіресе жатақханада тұратын студенттер үшін ыңғайлылық олардың өмір сапасына әсер етуі мүмкін. Жайлылық көптеген ыңғайлылықтар мен қызметтерді қамтуы мүмкін, бірақ сіз осы үшеуін атап өтуіңіз керек: қонақтарға тренажер залы және сауықтыру орталығы оқу аумағында болуы; студенттер мен ата-аналарға сенімді болу үшін кеңес беру және медициналық қызметтердің маңыздылығын атап өтілуі; қала маңындағы өмір.

Жұмысқа баруды жоспарлаған студенттер туралы ұмытпаңыз. Олар оқу оқып жүрген кезде студенттік өмірдің қала маңындағы тұрғынға қалай көрінетінін білгісі келеді, сонымен қатар: қала маңындағы жолаушылар үшін тұрақ орындарының тізімі; студенттер одағының ғимаратын және жолаушылар уақыт өткізе алатын басқа жерлерді жарықтандырыңыз; жатақ-

**ҒЫЛЫМ МЕН ТЕХНИКАНЫҢ ДАМУЫ:
ЖАҢА ИДЕЯЛАР МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАР
РАЗВИТИЕ НАУКИ И ТЕХНИКИ:
НОВЫЕ ИДЕИ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

ханадан тыс ыңғайлы орындар; жергілікті мұражайларды немесе көрнекті жерлерді тізімдеңіз; табиғат әуесқойларына қай жерде жүзуге, серуендеуге, шаңғымен сырғанауға немесе басқа да ашық ауада жүруге болатындығын айтыңыз; жергілікті концерт алаңдарын да атап өткен жөн. Студенттер сонымен қатар университет қабырғасының сыртында уақыт өткізеді және бұл орындар олар үшін клубтар мен ұйымдар сияқты маңызды болуы мүмкін.

3. Түлектер профильдері.

Біз профессорлық-оқытушылық құрамның жетістіктері Сіздің университетіңіздің беделін және тартымдылығын арттыруға қалай ықпал ететіні туралы жоғарыда айттық. Бұл мақсатқа жетуге көмектесетін тағы бір топ – түлектер. Табысты түлектер болашақ студенттерге оқу орнын бітіргеннен кейін не нәрсеге қол жеткізуге болатындығын көрсетеді. Бұл өте маңызды, өйткені мансап нәтижелері колледж немесе университетті таңдаған кезде студенттер үшін тағы бір анықтаушы фактор болып табылады. Көптеген студенттер өздерінің білімі сәтті мансапқа апаратын маңызды қадам болатынын білгісі келеді.

Көрнекті түлектер болу үшін Назарбаев университетінің түлегі болу міндетті емес. Тіпті кішігірім колледждерде де әсерлі кәсіби мақсаттарға қол жеткізген түлектер бар. Сіздің оқу орныңыздың түлектерінің арасында кәсіпорын басшылары, сайланған лауазымды тұлғалар, кәсіби спортшылар, жарияланған авторлар немесе кәсіби сыйлық лауреаттары бар ма? Бұл сіздің веб-сайтыңызда ерекшеленуі мүмкін керемет адамдар. Түлектер әлеуметтік желілерде де әсер етуі мүмкін. Атақты түлектер атақты немесе текті болуы міндетті емес. Олар сіздің мекемеңізге құмар болуы керек және өз саласында сәтті болуы керек. Тіпті мансабының алғашқы сатысында тұрған студенттер де түлектер профиль парағына ену үшін тамаша таңдау бола алады, өйткені үміткерлер осы жастармен көбірек таныса алады. Олар бітіргеннен бері не істегендерін және олардың білімі кәсіби мансабын бастауға қалай көмектескенін біліңіз. Түлектерге хабарласқан кезде, сіз өзіңіздің сайтыңызға қосуға болатын қызықты профиль үшін жеткілікті ақпарат жинауды ұсынамыз. Мұнда сіз сұрағыңыз келетін бірнеше тақырыптар бар:

Колледжден кейінгі өмір: біріншіден, олардың колледжден кейінгі өмірі қандай бағытта өткенін анықтаңыз. Олар жұмысқа кіріспес бұрын саяхаттауға уақыт бөлді ме? Олар өздерінің арманындағы компанияда керемет кіру деңгейіне ие болды ма? Олар колледждегі сүйіктісіне үйленді ме? Егер олар сіздің университетіңізде ұзақ уақыт оқымаған болса, олардың өмірі қазір қандай болатынына назар аударыңыз.

Сіздің колледжіңіздің рөлі: сонымен қатар сіз өзіңіздің колледжіңіздің түлектерге қазіргі жетістіктеріне қалай көмектескені туралы нақты сұрағыңыз келеді. Қызығушылық танытқан студенттер сіздің оқу орныңыз түлектерді бүгін қайда апарғаны үшін мақтауға лайық деп санамайды. Алайда, сіздің оқу орныңыз маңызды рөл атқарған болуы мүмкін, сондықтан түлектердің осыған назар аударғанына көз жеткізіңіз.

Беделді профессорлар: профессорлар студенттерді колледжден кейінгі өмірге дайындауда да маңызды рөл атқара алады. Бұл тиімді оқыту студентке мансапты бастауға көмектескен профессор болуы мүмкін немесе ол жалпы білім беру курсының профессоры болуы мүмкін, ол тақырыпты соншалықты қызықтырып, студентті мамандығын өзгертуге көндірді. Тағылымдамалар, стипендиялар және кооперативтер: сондай-ақ, түлектерден олардың ғалымдарынан жұмыс күшіне ауысуға пайдалы болатын кез-келген тағылымдамаларға, стипендияларға немесе кооперативтерге қатысуға іріктелгенін сұраңыз. Профессор немесе факультеттің басқа қызметкерлері оларға осы тағылымдаманы табуға және өтініш беруге көмектесті ме? Олай болса, бұл сіздің колледжіңіздің студенттердің жетістіктері туралы шынымен қалай ойлайтындығының керемет дәлелі.

**ҒЫЛЫМ МЕН ТЕХНИКАНЫҢ ДАМУЫ:
ЖАҢА ИДЕЯЛАР МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАР
РАЗВИТИЕ НАУКИ И ТЕХНИКИ:
НОВЫЕ ИДЕИ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

Желі: университеттер студенттерге мансапты бастауға көмектесетін тағы бір әдіс – бұл Бос орындар жәрмеңкелері сияқты желілік іс-шаралар. Кейбір студенттер үшін мұндай оқиға колледжден кейінгі алғашқы жұмысын қалай алған болуы мүмкін. Мүмкін, олардың кейбіреулері үшін желілік мүмкіндіктер оларға қазіргі жетістік деңгейіне жетуге көмектесетін кәсіби қарым-қатынасты қалыптастыруға көмектесті.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. К. Халворсон «Контентная стратегия управления сайтом [Текст]» / М., 2013
2. С. Бесшабашнов, А. Денисов «Создание сайта [Электронный документ] (http://www.cmsmagazine.ru/library/items/management/stages_of_site_development/)»
3. Д. Бояркин «Способы создания сайтов [Электронный документ] (<http://dvboyarkin.ru/blog/sposoby-sozdaniya-sajta/>)»
4. Разработка навигации при создании сайта [Электронный документ] (<http://seo-fa.ru/razrabotka-navigacii-pri-sozdanii-sajta/>)
5. Ч. Вин «Как спроектировать современный сайт: профессиональный веб-дизайн на основе сетки [Текст]» / М., 2011

УДК 004

РАЗРАБОТКА ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ ЛИНИИ ОБРАБОТКИ ДЕТАЛЕЙ ТИПА ВАЛ

*Медетов А.А., 2 курс, Костанайский региональный университет им. А.Байтурсынова
Исинтаев Т.И., к.т.н., доцент Костанайский региональный университет им. А.Байтурсынова*

За исключением нескольких случаев, все типы валов обрабатываются с помощью центральных станков, и в этом случае технология состоит из следующих операций: нарезка заготовок, нарезание концов и центрирование, дальнейшая токарная обработка на центральных винтовых станках, часто на стандартных многорезальных станках.

Из-за перекоса ширины после выравнивания из-за заделки кромок после механической обработки валов необходимо провести сантехнические работы на деталях. Поэтому некоторые растения отдадут предпочтение корневым дорожкам, особенно если проточки для полукруглых ключей делают после разглаживания вала. В этом случае из-за некоторого увеличения кромок необходимо выполнить операцию ручной резки, то есть штифт, но эта операция занимает меньше времени, чем в первом случае, а также снижает риск повреждения вала при открытии.

Все вращение вала обычно выполняется на двух режущих станках для каждой установки. Кроме того, в зависимости от конструкции вала и состояния оборудования, вал иногда даже доводят до конца путем обточки и нескольких коротких поворотов, которые имеют характер чистовой обработки, включая галтели, канавки и т.д. Операция подвижных гофров выполняется на обычном станке с использованием одного или двух винтовых валов, закрепленных на специальном держателе. Ролики производят рулон при продольной подаче, образуя полнопрофильную гофру, пропуская ее по валу на одном уровне. Шлифовка производится на обычных центрально-круглошлифовальных станках. При продольном перемещении изделий по кругу большая часть поверхности заглабляется, но в некоторых случаях по